

Keurmerk voor kokos voorkomt koude kermis

Met enig vallen en opstaan begint kokos ingeburgerd te raken als substraat voor de aardbeienteelt. Kokos spreekt telers aan, omdat het een luchtig materiaal is en een aantal jaren kan worden gebruikt. Een garantie op de kwaliteit is echter geen overbodige luxe. Een nieuw keurmerk geeft die garantie.

Door: Theo Brakeboer

Kokos bindt calcium en magnesium aan zich

Telers die in het verleden aardbeien op kokos teelden, kwamen nogal eens van een koude kermis thuis. De planten groeiden traag en verloonden al snel gebreksverschijnselen. Het gewas kreeg bovendien onvoldoende omvang, waardoor ook de aardbeien klein bleven. Onderzoek maakte duidelijk dat calcium en magnesium (Ca en Mg) door de kokos werden gebonden, waardoor de planten het nakijken hadden. De kokos wisselde beide elementen uit voor kali en natrium, die daardoor in veel te hoge gehalten voorkwamen.

Na overleg tussen de stichting Regeling Handels Potgronden (RHP), het Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente (PBG) en het grondmonsterlaboratorium BLGG werd een onderzoek gestart. Hieruit kwam naar voren dat de uitwisseling van calcium en magnesium met kali en natrium doorgaat totdat de kokos verzadigd is met deze elementen. Vergruisde kokos bindt veel meer Ca en Mg aan zich dan brokjes en vezels. Koosgruis geeft daardoor de meeste problemen met uitwisseling van die voedingselementen.

Dankzij een nieuwe analysemethoden is het mogelijk van tevoren in te schatten in welke mate uitwisseling van hoofdelementen zal plaatsvinden. De leverancier van kokos kan dankzij zo'n analyse dus een goed advies geven aan zijn afnemer over de bemesting. Voordat de kokos wordt afgeleverd, kan de leverancier het substraat eventueel zelf dusdanig behandelen dat een beter evenwicht ontstaat in de uitwisseling van elementen. Zo kan dit niet meer plaatsvinden tijdens de teelt.

Keuringsnormen ontwikkeld voor kokos

Het RHP heeft keuringsnormen ontwikkeld voor kokos die alleen is gespoeld met schoon water (categorie I) en voor kokos die na spoelen ook een bewerking en mogelijke bemesting heeft ondergaan (categorie II).

Bij categorie I zijn de EC en gehalten van elementen tot een acceptabele hoogte gereduceerd. Vooral in het begin van de teelt vindt in kokos van deze categorie een hoge mate van uitwisseling van elementen plaats. Daarmee moet de teler bij zijn manier van bemesten dus terdege rekening houden. Categorie I wordt afgeraden voor de teelt van aardbeien waar een zeer regelmatige verversing van de voedingsoplossing in de wortelzone niet mogelijk is. Kokos van categorie II is zodanig gespoeld en bewerkt dat geen uitwisseling van belang plaatsvindt van elementen tijdens de teelt. Deze kokos kan eventueel bemest worden uitgeleverd. Ca en Mg zijn in voldoende mate in het substraat aanwezig.

Voor spoorelementen zijn voorlopige normen vastgesteld. Ook het gedrag van spoorelementen lijkt namelijk in kokos te worden verstoord. Vooral het gedrag van ijzer wordt nu bestudeerd. Later wordt ook de invloed van de ouderdom van het materiaal beoordeeld op stabiliteit.

Met kokos kunnen tropische zaden en daarmee ook schadelijke organismen meekomen. De RHP stelt daarom strenge eisen aan de productielocaties in het land van herkomst. Het geeft ook richtlijnen aan voor de opzet van een gecontroleerd productiesysteem in tropische landen. Dit moet een betere en constante kwaliteit van de kokos garanderen.

Bedrijven die in het RHP-onderzoek participeren, kunnen voor hun kokos het RHP-keurmerk verwerven. Daarmee heeft de teler de garantie dat de voeding - bij gebruik van categorie II - geen problemen hoeft op te leveren. Gezien de problemen in het verleden is die garantie bepaald geen overbodige luxe. De afnemer moet zijn leverancier met nadruk vragen om kokos van categorie II. Vergeet ook niet de afleverbon te vragen. Dit jaar is namelijk enkele keren categorie I afgeleverd, terwijl de leverancier wist dat de kokos bestemd was voor de aardbeienteelt.

Groenten en fruit, 5 december 1997